

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20011 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Uw kenmerk

2020Z03560

Ons kenmerk

2848643

Datum 6 april 2020
Onderwerp Brief reactie op bericht '9 doden bij aanslagen op Duitse
waterpijpcafés, OM vermoedt rechts-extremisme'

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Tijdens de regeling van werkzaamheden van 20 februari 2020 heeft het lid Azarkan (DENK) verzocht om in te gaan op het bericht '9 doden bij aanslagen op Duitse waterpijpcafés, OM vermoedt rechts-extremisme'¹. Met deze brief voldoe ik aan dit verzoek.

Op 20 februari 2020 zijn in de Duitse stad Hanau twee shishalounges onder vuur genomen. Bij deze afschuwelijke aanslagen zijn negen mensen om het leven gekomen. De verdachte wordt ervan verdacht naderhand zijn 72-jarige moeder en zichzelf in zijn woning van het leven te hebben beroofd. Het Duitse Openbaar Ministerie heeft aangegeven concrete aanknopingspunten te hebben waaruit blijkt dat een rechts-extremistisch motief waarschijnlijk is. Het onderzoek naar de verdachte loopt nog. Naar aanleiding van de recente aanslagen heeft de Duitse regering nieuwe maatregelen aangekondigd. We zijn in contact met de Duitse autoriteiten en volgen deze ontwikkelingen nauwlettend.

Zoals uw Kamer eerder is geïnformeerd in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) nr. 51², is de rechtsextremistische scene in Nederland klein, gefragmenteerd en tot nu toe vrijwel gewelddoos. De geweldsdreiging in algemene zin is beperkt, maar het rechts-extremistische (online) landschap is aan verandering onderhevig en is daardoor onvoorspelbaarder dan voorheen. Daarbij is het (online) taalgebruik steeds agressiever en opruiender geworden. Ook heerst er in rechts-extremistische kringen een grote fascinatie voor vuurwapens. In Nederland bestaat het risico voornamelijk uit rechts-extremistisch georiënteerde eenlingen die online inspiratie opdoen of uit gewelddadige eenlingen die copy-cat gedrag vertonen naar aanleiding van aanslagen in het buitenland. Het gebruik van geweld door (snel radicaliserende) rechts-extremistische eenlingen of kleine groepen is een reëel risico volgens NCTV en AIVD.

Het kabinet zet zich in om de rechts-extremistische dreiging tegen te gaan en te voorkomen dat mensen radicaliseren. Zo wordt de lokale, persoonsgerichte

¹ Nos.nl, 20 februari

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2019-2020, kamerstukken 29 754, nr. 536

aanpak ingezet wanneer er sprake is van radicalisering of rechts-extremistische uitingen door individuen, met als doel de dreiging die van een persoon uitgaat te onderkennen en daarop te interveniëren. Op landelijk niveau zet de overheid zich in om terroristische en extremistische uitingen, zowel online als offline, geen vat te laten krijgen op de samenleving. Wanneer er sprake is van extremistische gedragingen die een vermoeden van een strafbaar feit opleveren, kan het Openbaar Ministerie een strafrechtelijk onderzoek instellen en indien opportuun overgaan tot vervolging. Het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR) biedt trainingen aan voor professionals om rechts-extremisme te herkennen en handelingsvaardigheid te bevorderen. De NCTV en de Expertise unit Sociale Stabiliteit (SZW) ondersteunen gemeenten met advies over beleid en (lokale) aanpak.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
6 april 2020

Ons kenmerk
2848643

Vanzelfsprekend brengt deze aanslag ook gevoelens van onveiligheid in Nederland met zich mee. De dreiging en mogelijke ontwikkelingen hierin worden scherp in de gaten gehouden. Op basis van dreiging en risico worden eventuele extra algemene veiligheidsmaatregelen genomen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus